

မြောင်တောင်ပိုးကာကွယ်နှိမ်နင်းနည်းများ

မူရင်းဒေသအမေရိကဖြစ်သည့် မြောင်တောင်ပိုး Fall Armyworm (FAW) *Spodoptera frugiperda* ကို ၂၀၁၆ ခုနှစ်အစောပိုင်းမှစ၍ အာဖရိကတွင် တွေ့ရှိခဲ့ရပြီး ပြောင်းနှင့်အခြားအဓိကသီးနှံ များဖြစ်သောစပါး၊ မြေပဲ၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်နှင့် ဝါသီးနှံ အပါအဝင် သီးနှံအမျိုးပေါင်း (၈၀) ကျော် ကိုစားသောက်ဖျက်ဆီးနိုင်သည့်အပြင် တစ်ည အတွင်းကီလိုမီတာ (၁၀၀) ထိပျံသန်းနိုင်စွမ်းအားရှိ ကြောင်း မှတ်တမ်းများလည်းရှိခဲ့ပါ သည်။ ထိရောက်စွာနှိမ်နင်းနိုင်ခြင်း မရှိလျှင် သီးနှံအထွက်နှုန်းကိုသိသိသာသာ ထိခိုက်စေနိုင်သည့် အပြင် စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှုအပေါ်တွင်လည်း သက်ရောက်နိုင်သည့် အလားအလာ များစွာရှိ နေသောဖျက်ပိုးလည်းဖြစ်ပါသည်။ ယခုအခါတွင် ယင်းမြောင်တောင်ပိုး (FAW) ကို အာရှ နိုင်ငံတစ်ခုဖြစ်သည့် အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် ပထမဦးဆုံးအနေဖြင့်တွေ့ရှိနေရပြီဖြစ်သောကြောင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံမှတစ်ဆင့် အရှေ့တောင်အာရှနှင့် တရုတ်နိုင်ငံတောင်ပိုင်းဒေသများသို့ လျင်မြန်စွာ ပြန့်နှံ့သွားနိုင်သည့်အတွက်ကမ္ဘာ့စားနပ်ရိက္ခာအဖွဲ့ (FAO) က သတိပေးနှိုးဆော် လျက်ရှိနေပါ သည်။

- အင်္ဂလိပ်အမည် - Fall Armyworm (FAW)
- မြန်မာအမည် - မြောင်တောင်
- သိပ္ပံအမည် - *Spodoptera frugiperda*
- စားသောက်ပုံ - ကိုက်ဖြတ်ခြစ်စားသည်။

ကျရောက်သည့်သီးနှံ

ပြောင်း၊ စပါး၊ အာလူး၊ ကြံ၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်နှင့် ဝါသီးနှံ။

ကျရောက်သည့်အချိန်

ပျိုးပင်ငယ်အဆင့်မှ ရိတ်သိမ်းချိန်ထိကျရောက်တတ်သည်။

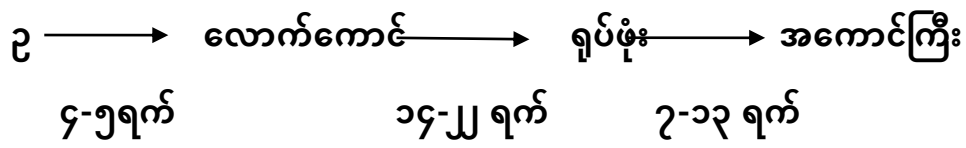
ဖျက်ဆီးပုံလက္ခဏာ

ပြောင်းပင်တွင် မြောင်တောင်ပိုး ကျရောက်ပါကပင်စည်ကိုဝိုင်း၍ထွက်သည့် အရွက် များ (Whorl) တွင် ဖျက်ဆီးခံထားရသည့်အပေါက်များရှိနေခြင်း၊ အရွက်အနားများ စုတ်ပြတ် နေခြင်းနှင့် လောက်ကောင်၏ မစင်များစသည်တို့ထင်ရှားစွာတွေ့ရသည်။ အပင်ငယ်စဉ်တွင် ဆိုးဆိုးရွားရွား ကျရောက်ပါက "dead heart" ခေါင်ညွန့်သေခြင်းလက္ခဏာ (ပြောင်းပင် အလယ်ရှိခေါင်ညွန့်များ ဝါခြောက်ခြင်း) ကိုထင်ရှားစွာတွေ့ရသည်။

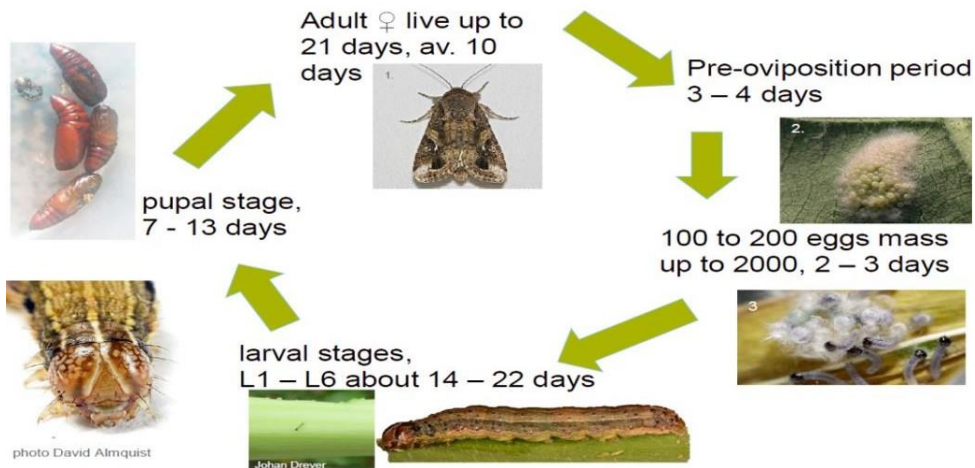

ဖျက်ဆီးပုံလက္ခဏာများ

ဘဝစက်ဝန်း

Life cycle, 24 - 40 days

ပိုးဥ

လောက်ကောင်

ရုပ်ဖုံး

အကောင်ကြီး

Fall Armyworm (FAW) နှင့် အခြားသော Armyworm တို့၏မတူညီသော ရုပ်လက္ခဏာများ

- (၁) လောက်ကောင်၏ဦးခေါင်းတွင် အဖြူရောင် အင်္ဂလိပ်အက္ခရာ "Y" ပြောင်းပြန်ပုံသဏ္ဍာန် နှင့် ပိုက်ကွန် ပုံစံရှိခြင်း၊
- (၂) ခန္ဓာကိုယ်၏အဆစ် (၈) ဆစ်မြောက်တွင် အနက်ရောင် အစက် (၄) စက်ရှိခြင်း၊
- (၃) ကျောလယ်ရှိအစင်းသည် ဘေးဘက်တွင်ရှိသောအစင်း (အနက်ရောင်အစင်း) များထက် ကျယ်ပြန့်၍ အရောင်ဖျော့ခြင်း၊

ငမြောင်တောင်ပိုး (FAW) ကာကွယ်နှိမ်နင်းနည်းလမ်းများ

- ၁။ စိုက်ခင်းပတ်ဝန်းကျင်ရှိပေါင်းမြက်များကိုရှင်းလင်းပါ။
- ၂။ ကျန်းမာသန်စွမ်း၍ ငမြောင်တောင်ပိုးဒဏ်ခံနိုင်ရည်ရှိသောမျိုးများအားစိုက်ပါ။
- ၃။ စိုက်ပျိုးချိန်နောက်ကျခြင်းကိုရှောင်ပါ။
- ၄။ သက်တမ်းတူသောမျိုးများကိုစိုက်ချိန်တပြိုင်နက်တည်းစိုက်ပျိုးနိုင်အောင်ကြိုးစားပါ။
- ၅။ မီးထောင်ချောက် Light Trap များအသုံးပြုရန်။
- ၆။ ပိုတတ်ရှ်မြေဩဇာကိုမဖြစ်မနေထည့်ပေးရန်။
- ၇။ ဥမြိုများနှင့် လောက်ကောင်များအား လက်ဖြင့်ကောက်ယူဖျက်ဆီးခြင်းများ ပြုလုပ်ပေးပါ။
- ၈။ လောက်ကောင်များခြောက်၍သေစေရန်အတွက် ပင်စည်ကိုဝိုင်း၍ထွက်သည့်အရွက်များ (Whorl) တွင် ပြာမှုန့်၊ သဲမှုန့်၊ နှင့် လွှစာမှုန့်များထည့်ပေးပါ။

၉။ ထုံး၊ ဆားနှင့် အဝတ်လျော်ဆပ်ပြာ များလည်းထည့်ပေးပါ။

၁၀။ သဘာဝပိုးနှင့်ဆေး/ပိုးပြေးဆေး (တမာ၊ ငရုတ်၊ ဆေးရွက်ကြီး) များပက်ဖြန်းပေးပါ။

၁၁။ စိုက်ခင်းအတွင်းရှိမိတ်ဆွေပိုးများဖြစ်သော ပုရွက်ဆိတ်၊ လိပ်ခုံးကျိုင်း၊ အတောင်မာကျိုင်း၊ နဖာချေးပိုး၊ ပုဇွဲ၊ ပင့်ကူ၊ ငှက်နှင့် နဂျီအုပ်စုဝင် ကပ်ပါးများအားထိန်းသိမ်းပေးပါ။

၁၂။ သဘာဝမိတ်ဆွေပိုးဖြစ်သော ပုရွက်ဆိတ်များအားဆွဲဆောင်ရန်အတွက် သကြားရည်၊ ဟင်းချက်ဆီ နှင့် ငါးဟင်းရည် စသည်များကို ပြောင်းပင်သို့ပက်ဖျန်းပေးနိုင်ပါသည်။

အသုံးပြုသင့်သောပိုးသတ်ဆေးများ

စဉ်	ပိုးသတ်ဆေး	တစ်ဧကနှုန်းထား	ဆေးအာနိသင်
၁။	ဖလူဘန်ဒိုင်ရာမိုက် ၂၄ % ဒဗလျူဒီဂျီ	၂၀၀-၃၀၀ ဂရမ် / ဧက	ထိသေ၊စားသေ
၂။	ကလိုရန်ထရန်နိုလီပရိုး ၅၁.၅% အက်စ်စီ	၂၄၀ စီစီ/ ဧက	ထိသေ၊စားသေ
၃။	ကလိုပိုင်ရီဖော့စ် ၅၀% + ဆိုက်ပါမီသရင် ၅%အီးစီ	၂၀၀-၄၀၀စီစီ/ ဧက	ထိသေ၊စားသေ
၄။	အင်ဒိုဇာကပ် ၁၅ အက်စ်စီ	၈၀-၁၂၀စီစီ/ ဧက	ထိသေ၊စားသေ
၅။	အင်ဒိုဇာကပ် ၁၇ + လန်ဒါဆိုင်ဟေလိုသရင် ၃% အက်စ်စီ	၂၀-၁၀၀ စီစီ/ဧက	ထိသေ၊စားသေ

မှတ်ချက်။ ။ ပိုးသတ်ဆေးယဉ်ပါးမှုများမဖြစ်ပေါ်စေရန် အညွှန်းစာ၌ပါသောညွှန်ကြားချက်များအား အတိအကျလိုက်နာပါရန်နှင့် မတူညီသောဆေးအုပ်စုများအား အလှည့်ကျ သုံးစွဲရန် လိုအပ်ပါသည်။